

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

BISCONCEPTNOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Beleidsplan Ruimte Vlaanderen

1. BELEIDSMATIGE SITUERING

De Vlaamse Regering formuleert in het **Vlaams Regeerakkoord 2014-2019** het volgende:

“We realiseren het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen als opvolger van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Het BRV is de basis voor een strategisch, dynamisch en realisatiegericht ruimtelijk ontwikkelingsbeleid. Het BRV is een niet-bindende robuuste visie waarbij de ruimtelijke principes en de evenwichten van het RSV worden meegenomen.

Er wordt gewerkt vanuit een bottom-up benadering waarbij de betrokken bestuursniveaus mekaar versterken en complementair fungeren, eerder dan mekaar te domineren.

Het beleidsplan zal een meer dynamische opbouw hebben waardoor het beter kan inspelen op nieuwe uitdagingen en inzichten.

Het participatietraject dat gestart is tijdens de vorige legislatuur zetten we verder. We evalueren het proces en de adviezen geformuleerd op het groenboek en we sturen bij. Het participatief proces wordt verdergezet met het oog op het maken van belangrijke ruimtelijke keuzes.

We stimuleren een samenwerking op bovenlokaal niveau. Denken vanuit een regionaal belang in plaats van de som van individuele lokale belangen maakt het mogelijk om tot breed gedragen oplossingen te komen voor ruimtelijke vraagstukken.”

Het regeerakkoord bevat tevens volgende passage:

“Het mobiliteitsplan Vlaanderen wordt afgewerkt en goedgekeurd in samenhang met het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen en het Klimaatbeleidsplan. Het geeft aan hoe we via een duurzaam langetermijnbeleid inzake mobiliteit en openbare werken vorm zullen geven aan de uitdagingen op vlak van bereikbaarheid, veiligheid, toegankelijkheid, duurzaamheid en leefbaarheid. We werken op basis daarvan actieplannen uit, ook op korte termijn (2020à, middellange en lange termijn. “

Ik formuleer in mijn **Beleidsnota Omgeving 2014-2019** het volgende:

“Het proces dat moet leiden tot de goedkeuring van het BRV zetten we verder vanuit een breed en gebiedsgericht maatschappelijk participatietraject. Zo kom ik tegelijkertijd tot concrete gebiedsgerichte oplossingen op het terrein en een gedragen globale visie met richtinggevend doelstellingen, principes en concepten voor de ruimtelijke ontwikkeling van Vlaanderen.

De invulling van de ruimtebalans, met zijn sectorale doelstellingen uit het RSV, blijft de ambitie. Dit doel hoeft echter niet noodzakelijk bereikt te worden door voor elke m² planningsprocessen te doorlopen. Ik focus de planningscapaciteit daar waar ruimtelijke winsten te boeken en transities te faciliteren zijn.

Het BRV gaat uit van doordacht en zuinig ruimtegebruik dat de ruimtelijke organisatie van Vlaanderen versterkt en de leefbaarheid verbetert. Het geeft tevens aan hoe we de waardevolle open ruimte maximaal vrijwaren, mogelijkheden creëren voor een kwalitatief woonaanbod en voldoende ruimte laten om te ondernemen. Multifunctioneel ruimtegebruik en het verweven van functies zijn hierbij essentieel, zonder de hoofdbestemming in het gedrang te brengen.

Ik zet mij achter een dynamisch, gebiedsgericht en uitvoeringsgericht BRV, waarbij ik vertrek van drie uitgangspunten:

1. BRV bouwt verder op krachtlijnen RSV en zet in op verandering

Ik bouw op de robuuste lijnen, de principes en de evenwichten van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) en voorzie een aantal geactualiseerde invullingen en noodzakelijke veranderingen waarvan de beleidsinvulling verder wordt uitgewerkt in het BRV.

Ik zorg voor een goede overgangsregeling van het RSV naar het systeem van beleidsplanning van het BRV. Samen met de goedkeuring van het BRV wordt een model voor beleidsplanning door provincies, steden en gemeenten voorgelegd, waar rekening wordt gehouden met de nodige vrijheidsgraden die samengaan met de lokale plancapaciteit en –noodwendigheid. Provincies en gemeenten zullen verder kunnen werken in uitvoering van hun structuurplan of ook de overstap maken naar een beleidsplan.

2. Grote betrokkenheid van burger en maatschappelijke sensibilisering

Zorgzaam omgaan met onze schaarse ruimte vraagt niet alleen kaders en regels vanuit de overheid die deze manier van omgaan met onze ruimte faciliteren en stimuleren, maar betekent ook dat burger en maatschappij worden overtuigd van de kwaliteitssprong die we hierdoor in Vlaanderen willen maken. Dit is een gezamenlijke opdracht. Ik betrek de samenleving en het middenveld dan ook nadrukkelijk bij mijn beleid. Een antwoord vinden op huidige en toekomstige uitdagingen is immers geen zaak van overheden alleen, maar vergt nieuwe coalities. Ik verzilver de groeiende betrokkenheid van burgers en het middenveld en zoek actief naar interactie met de samenleving.

Zo zet ik eerst en vooral in op een breed overleg bij het verder vormgeven van het BRV. Eind 2014 voorzie ik een conferentie met betrokken partners. Deze conferentie dient tevens als startpunt om een aantal gebiedsgerichte projecten op te starten die gedurende een half jaar als proefprojecten zullen dienen om na te gaan hoe de principes van het Groenboek BRV gebiedsgericht en geïntegreerd toegepast kunnen worden. Deze bottom-up input hanteer ik bij de verdere uitwerking van het BRV.

3. Ruimte is een eindelijk goed, waarmee zorgzaam wordt omgegaan

Zowel het vorm geven aan de Metropool Vlaanderen (1), het in samenhang versterken van de ruimtelijke netwerken (2) en het geïntegreerd en gebiedsgericht benaderen (3), gebeuren vanuit ruimtelijke ontwikkelingswaarden: zorgvuldig omgaan met ruimte, verhogen van ruimtelijk rendement van de bebouwde ruimte en versterken van de ruimtelijke veerkracht. Het bereiken van een hoger niveau van ruimtelijke kwaliteit is hierbij een rode draad.”

In de beleidsnota Welzijn is bovendien het volgende opgenomen:

“Vanuit de visie van “health in all policies” gaan we met het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening in overleg om de ontwikkeling een dergelijke kwaliteitsvolle ruimte als beleidsthema een volwaardige plaats te geven in het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Een kwaliteitsvolle woon- en leefomgeving bestaat uit een toegankelijke, levensloopbestendige ruimte en wijken met nabije, bereikbare en beschikbare basisvoorzieningen, gerealiseerd in flexibele, multi-inzetbare gebouwen en gekaderd in een sociaal aanvaardbaar beleid van stads- en dorpsvernieuwing. Door het kwaliteitsvol invullen van de beschikbare ruimte kunnen we de participatie van zorgbehoevende aan de samenleving verhogen, de nabijheid en toegankelijkheid van de diensten verzekeren, en de sociale cohesie en een gezonde levensstijl initiëren en promoten.”

De Vlaamse Regering heeft in haar beslissingen van 28 januari 2011 en 4 mei 2012 een aantal krijtlijnen neergezet voor de procesorganisatie en de processtappen voor het werktraject tot vandaag. Het doel van deze nota is hierop voortbouwend de processtappen voor het vervolgetraject te duiden en de procesorganisatie te actualiseren om zo vanuit een verruimd en realisatiegericht partnerschap de opmaak van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) voort te zetten.

De Vlaamse Regering hechtte in haar beslissing van 4 mei 2012 haar goedkeuring aan het Groenboek als basis voor consultatie en participatie.

2. STAND VAN ZAKEN VAN HET TRAJECT

Groenboek BRV

De vaststelling van het Groenboek door de Vlaamse Regering op 4 mei 2012 geldt als laatste beleidsfeit in het traject naar een BRV. Het Groenboek BRV schetst de ruimtelijke toestand van vandaag en de maatschappelijke uitdagingen die hierop inwerken. De ruimtelijke visie stelt het beeld van Vlaanderen voorop dat evenwichtig zal ontwikkelen om gelijktijdig (1) de metropolitane allure te versterken, (2) de mensenmaat in de ruimte te koesteren en (3) de veerkracht van de ruimte te verhogen. Evenwichtige maatschappelijke vooruitgang en een slimme transformatie van de ruimte staan voorop als lange termijndoelstellingen. De visie is verder uitgewerkt in een aantal strategische thema's en moet verder doorwerking krijgen op het terrein door spelers te betrekken via samenwerking.

Het departement Ruimte Vlaanderen heeft in de periode na de goedkeuring van het Groenboek tijdens de vorige legislatuur ingezet op twee gelijklopende pistes. De eerste piste betrof de organisatie van het maatschappelijk debat en een consultatie naar aanleiding van het Groenboek. De tweede piste betrof een verdere uitdieping van een aantal ideeën in het Groenboek.

Observaties uit de consultatie van het Groenboek BRV

Het volledige consultatietraject liep vanaf de goedkeuring van het Groenboek tot en met 15 februari 2013. De consultatie bestond uit drie formeel gedocumenteerde lijnen:

- mogelijkheid voor iedereen tot indienen van een schriftelijk advies per brief of e-mail in de periode van mei 2012 tot en met 15 februari 2013 – strategische adviesraden en lokale besturen werden schriftelijk uitgenodigd hun zienswijze te geven;
- mogelijkheid voor iedereen tot deelname aan een webbevraging aan de hand van vooraf bepaalde sleutelkwesties (ondersteund met een representatieve steekproef onder de bevolking) in de periode van 15 augustus 2012 tot 30 september 2012 – de webbevraging had vooral als doel om burgers en maatschappelijke groeperingen in de gelegenheid te stellen hun zienswijze te geven;
- mogelijkheid voor direct betrokken partners deel te nemen aan een bevraging op de Partnerdialoog van 19 juni 2012.

Ruimte Vlaanderen heeft 34 schriftelijke adviezen ontvangen waaronder een gecoördineerd advies van acht strategische adviesraden (SARO advies). De schriftelijke adviezen omvatten een brede waaier van zienswijzen ten aanzien van het Groenboek en suggesties voor het vervolgtraject. Ze onderschrijven de uitdagingen en ondersteunen globaal de visie en aanzet tot strategie. Veel adviezen vragen bijzondere aandacht voor de demografische uitdagingen het komend decennium. Ook de vraag naar zorgvuldig ruimtegebruik en thema's als onderwijs, jeugd, recreatie en zorg komen regelmatig terug. Het beeld ten aanzien van de metropolitane ambities in het Groenboek is verdeeld. De schriftelijke adviezen vragen naar verdere duiding en operationalisering van de visie en aanzet tot ruimtelijke beleidsstrategie en geven hiertoe een veelheid aan suggesties. De ruimtelijke ontwikkeling van Vlaanderen kan sowieso niet los worden gezien van haar ruimere grensoverschrijdende context. De schriftelijke adviezen onderschrijven veelal de nood aan een meer strategisch en realisatiegericht ruimtelijk beleid op Vlaams niveau. Het systeem van structuurplanning moet verder evolueren om meer doortastendheid en maatwerk af te leveren. Een versterkte rol van de gemeenten in het ruimtelijk beleid wordt onderschreven hoewel de in het Groenboek vooropgestelde gelijkwaardigheid tussen de beleidsniveaus wordt genuanceerd. Dat wil zeggen dat de verwachting leeft dat het Vlaams ruimtelijk beleid een richtinggevend kader voor de ruimtelijke ontwikkeling blijft geven, waarbinnen de lokale besturen hun beleid flexibel moeten uittekenen. Naast het herdenken van het plansysteem zal ook moeten worden ingezet op nieuwe vormen van partnerschap en een verbeterd instrumentarium. Het coproductie- en participatietraject is overwegend positief bevonden en behoeft voortzetting op het niveau van realisatie. Het coproduceren van beleid is een leerproces.

De vragenlijst van de webbevraging over de sleutelkwesties werd volledig ingevuld door 9.979 organisaties en burgers.

75 betrokken partners hebben deelgenomen aan de bevraging op de Partnerdialoog van 19 juni 2012. De partners geven aan de visie en strategische lijnen in het Groenboek te dragen. Ze vinden de visie zeer ambitieus, zeker in relatie tot het huidige beleid. De relatie met het RSV en de niet uitgevoerde onderdelen hiervan is daarom een aandachtspunt. Het beeld van de metropool roept ook vragen op omdat het de illusie wekt dat Vlaanderen kan worden volgebouwd. Het evenwicht tussen de krachtlijnen 'metropolitane allure', 'mensenmaat' en 'ruimtelijke veerkracht' moet daarom worden bewaakt.

Veel partners hechten waarde aan thema's die zich richten op het vrijwaren van de open ruimte, zuinig ruimtegebruik en locatiekeuze terwijl metropolitane thema's niet door allen prioritair worden ingeschat. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen bevatte al een aantal goede principes waarop moet worden verder gebouwd. Het stedelijk systeem en de ontwikkeling ervan moet echter meer uitgaan van het functioneel gebruik ervan en van de identiteit en kansen van plekken.

Daarnaast spreekt het voor zich dat thema's zoals ruimte om te wonen en te werken, mobiliteit, voedselveiligheid en landbouw, natuur, klimaat en energie belangrijk worden ervaren in de verdere uitbouw van het BRV.

Relance van het traject

Het doorlopen traject leerde mij dat er betrokkenheid is bij burgers en maatschappelijke partners bij de toekomst van de ruimte en dat er bereidwilligheid is om mee te denken over het toekomstig ruimtelijk beleid. Gelijktijdig stel ik vast dat voor het geconsolideerd visiestuk dat werd uitgewerkt onvoldoende draagvlak werd gevonden. Het werkstuk is te weinig concreet en de betekenis ervan naar het terrein en de praktijk van onze gemeenten blijft nog te vaag.

Ik heb daarom op 20 november 2014 via een Startconferentie een relancetraject in gang gezet om samen met maatschappelijke partners op het terrein voort te werken aan het BRV. Tien gebiedswerkgroepen zijn aan de slag gegaan om aan de hand van zeer concrete vraagstukken de betekenis van de strategieën, concepten, principes uit het Groenboek BRV te testen. Het beoogde resultaat van

deze oefening is (1) een aanvulling op de gelopen consultatie met het oog op de verdere uitwerking van het BRV en (2) een aantal quick-wins om gebiedsontwikkeling een impuls te geven. De partners komen onder leiding van een lokale voorzitter of een voorzitter uit een middenveldorganisatie verschillende keren samen in de werkgroepen voor de volgende 10 gebieden:

Provincie Antwerpen

1. De Kempen
2. De Liereman

Provincie Limburg

3. De Weijers
4. Kolenspoor

Provincie Oost-Vlaanderen

5. Denderland
6. Meetjesland

Provincie Vlaams-Brabant

7. Luchthaven en omgeving

8. Pajottenland

Provincie West-Vlaanderen

9. Eurometropool Kortrijk-Rijsel
10. Kuststreek

Deze gebieden bieden een exemplarisch staal van verschillende vanuit het Groenboek BRV relevante ruimtelijke vraagstukken verspreid over Vlaanderen. Zo komen bijvoorbeeld zowel stedelijke als buitengebied-uitdagingen aan bod, er zijn typische landbouw-natuurdiscussies in werkgroepen maar tevens economische ontwikkelingsdiscussies, zowel in een stedelijke omgeving als in een buitengebied omgeving. Ook een uitdaging als ruimte voor water is aanwezig in werkgroepen. Ook wordt de thematiek van kleine dorpen in buitengebieden aangepakt in een aantal van de werkgroepen.

De voorzitters van de gebieden zijn voornamelijk ofwel lokale bestuurders of ambtenaren, ofwel mensen uit organisaties die een zes maand durend traject in een open werkgroep leiden met als doelstellingen zowel beleidsaanbevelingen te formuleren als quick wins op het terrein aan te geven. Er wordt verwacht dat deze werkgroepen hun activiteiten in mei beëindigen.

De werkgroepen voor de gebieden vormen in de relancefase de motor van de beleidsontwikkeling van het BRV. Ruimte Vlaanderen faciliteert de werkgroepen en ondersteunt de voorzitter en bekijkt waar engagementen en acties vanuit Vlaams niveau aangewezen kunnen zijn

Ik heb tevens alle voorzitters van GECORO's in Vlaanderen aangeschreven met de vraag om mee te werken aan het BRV en daaraan input te geven. Momenteel werkt mijn administratie aan de voorbereiding van 5 provinciale vormingsmomenten voor voorzitters en secretarissen van GECORO's en voor de lokale schepenen, bevoegd voor de ruimtelijke ordening.

3. PROCESSTRUCTUUR

De relance van het BRV traject heeft als doel de betrokkenheid vanuit het bestaand partnerschap te bestendigen en gelijktijdig het partnerschap te verruimen met partners die ervaring hebben in de concrete beleidsvertaling in gebieden. Op die manier wordt het consultatieproces aangevuld en geoptimaliseerd.

De gebiedswerking zal zijn ingebed in een ruimere processtructuur die, om een sterkere betrokkenheid vanuit het terrein te waarborgen, wordt bijgesteld. Het partnerforum wordt uitgebreid met partners op het terrein die in gebiedsgerichte werkgroepen actief met de ideeën van het Groenboek BRV aan de slag gaan. De inzet van de beleidsatria lokale besturen garandeert betrokkenheid van alle lokale besturen.

Teneinde de in het regeerakkoord vooropgestelde samenhang met het mobiliteitsplan te garanderen wordt het overleg tussen beiden beleidsafdelingen geïntensifieerd.

Het ambtelijk forum blijft behouden en zorgt in de beleidsvoorbereiding voor de afstemming tussen het BRV en de beleidsplanning in de andere beleidsdomeinen (mobiliteitsplan, woonbeleidsplan, MINA-

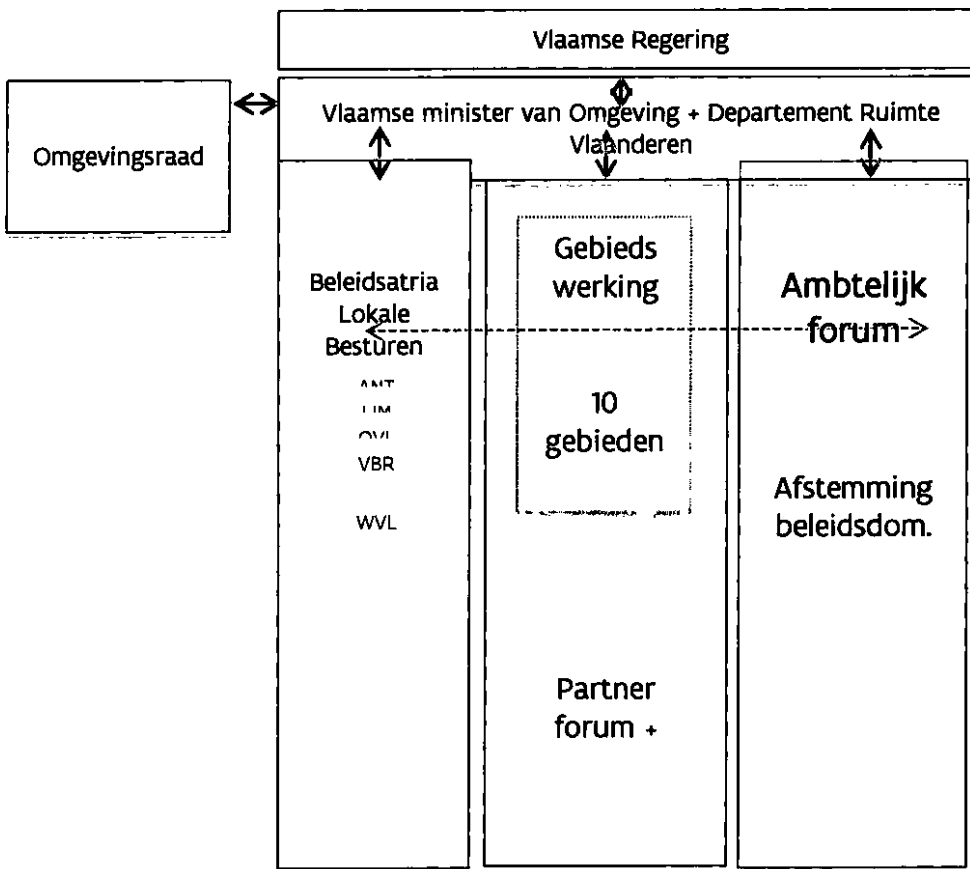
plan, klimaatbeleidsplan, ...). Ieder beleidsdomein levert een gemandateerd afgevaardigde in het ambtelijk forum. Het beleidsdomein Omgeving zal gelet op de bijzondere inhoudelijke afstemmingsnoden (woonbeleid, milieubeleid, ...) worden vertegenwoordigd vanuit het huidige departement Ruimte Vlaanderen en LNE.

De volgende organen spelen een voorname rol bij de opmaak van het BRV:

- De **Groep Gebiedswerking** brengt onder voorzitterschap van een partner op het terrein de vertegenwoordigers samen van partijen die betrokken zijn bij een concreet ruimtelijk vraagstuk. Ruimte Vlaanderen begeleidt en ondersteunt de gebiedswerking. De gebiedswerking zorgt voor de uitwerking van een gebiedsgericht actieprogramma vertrekkend vanuit onder andere het Groenboek en doet vanuit deze oefening aanbevelingen naar de te ontwikkelen strategische visie en het operationeel beleid voor het beleidsplan. De gebiedswerking vormt de drijvende kracht om de evolutie naar beleidsplanning van onderuit in gang te zetten.
- De **Beleidsatria Lokale Besturen** (één per provincie) zijn tenminste samengesteld uit ambtelijke en beleidsvertegenwoordigers van alle lokale besturen. Het zijn fora die worden ingezet voor kennisuitwisseling en het genereren van feedback op de beleidsontwikkeling voor het BRV en de beleidsplanning. Het doel van de beleidsatria is om ook de gemeenten die niet in de geselecteerde gebieden betrokken zijn, blijvend te betrekken bij het BRV.
- Het **Partnerforum** + omvat de brede groep van partners betrokken bij het BRV en is samengesteld uit een vertegenwoordiging van middenveldorganisaties, lokale besturen, beleidsdomeinen, buurlanden en -regio's, experts en professionelen, aangevuld met de leden van de gebiedsgerichte werkgroepen. Er wordt daarbij tevens bekeken hoe de middenveldorganisaties ruimer en breder in het proces kunnen betrokken worden, dit wordt met hen overlegd..
- Het **departement Ruimte Vlaanderen** is belast met de opdracht het BRV en de evolutie naar het systeem van beleidsplanning voor te bereiden en te begeleiden.
- Het **Ambtelijk Forum** is samengesteld uit vertegenwoordigers vanuit alle beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid. Het staat in voor de afstemming in de beleidsvoorbereiding met het beleid van de andere beleidsdomeinen en Vlaamse beleidsplannen (mobiliteitsplan, woonbeleidsplan, MINA-plan, klimaatbeleidsplan, ...) en programma's in het bijzonder. Het ambtelijk forum werkt volgens de principes van (1) gemandateerd, (2) verantwoordelijk, (3) transparant en (4) wederkerig:
  - (1) Gemandateerd betekent dat de vertegenwoordigers in het ambtelijk forum gemandateerd zijn door de leidend ambtenaar om het beleidsdomein te vertegenwoordigen en dat ze naar het beleidsdomein een goede terugkoppeling organiseren;
  - (2) Verantwoordelijk houdt in dat de vertegenwoordigers in het ambtelijk forum hun beleidsdomein ook binden
  - (3) Transparant wil zeggen dat alle vertegenwoordigers in het ambtelijk forum een open houding aannemen, loyaal informatie verstrekken en geen afscherming doen van hun eigen sectorale processen
  - (4) Wederkerig houdt in dat ook in de voorbereiding voor andere beleidsplannen, met name het mobiliteitsplan, klimaatbeleidsplan ea., de nodige initiatieven worden genomen om een goede afstemming te doen via een goede vertegenwoordiging van andere beleidsdomeinen in de voorbereiding.
- De **Omgevingsraad** (tot oprichting hiervan SARO en Minaraad) is samengesteld uit vertegenwoordigers uit het maatschappelijk middenveld en heeft enerzijds als opdracht tussentijds op te treden als klankbord en anderzijds op te treden als adviesorgaan voor de Vlaamse Regering.
- Een actieve betrokkenheid van het **Vlaams Parlement** wordt nagestreefd.
- De **Vlaamse minister van Omgeving** geeft politiek leiding aan het Project BRV en de evolutie naar een systeem van beleidsplanning.
- De **Vlaamse Regering** is het beslisorgaan.

Ruimte Vlaanderen voert in functie van specifieke vragen en noden ook (bilateraal) overleg met maatschappelijke actoren en heeft bijzondere aandacht voor de dialoog met jongeren.

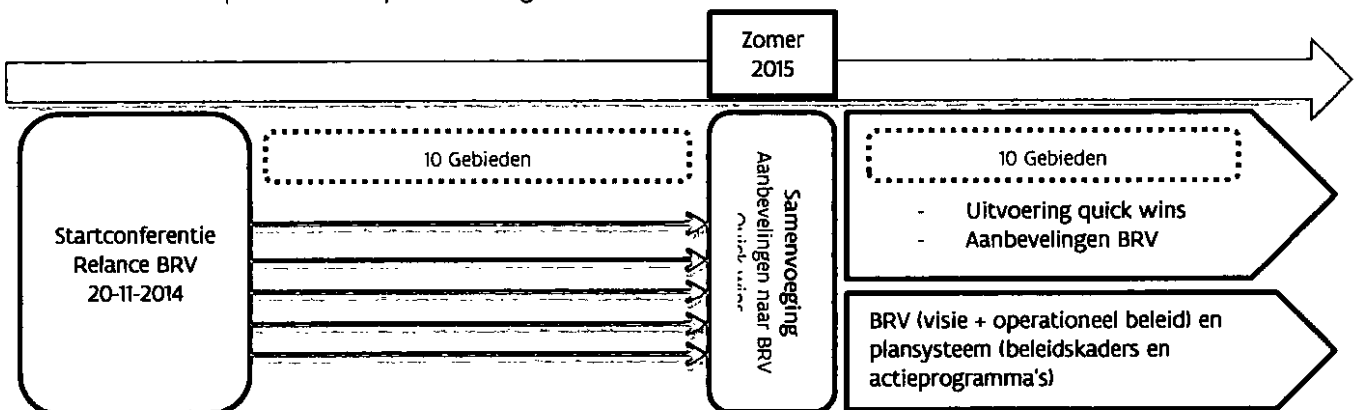
De processtructuur – het geheel van fora waarbinnen het proces naar het BRV zich afspeelt – kan als volgt schematisch worden weergegeven:

4. PROCESSTAPPEN

Het proces naar een BRV geeft met de installatie van de gebiedswerking een centrale rol aan de realiteit op het terrein.

Globaal ziet het procesverloop er als volgt uit:

De gebiedswerking vormt de motor om het traject naar een BRV terug op gang te trekken en de consultatie over het Groenboek BRV te vervolledigen.

Ik zal, nadat de werkgroepen hun werk hebben beëindigd en mijn administratie alle syntheseswerk heeft gedaan, aan de Vlaamse Regering vragen de uitkomst van de relancefase te bekrachtigen in een beslissing over de uitvoering van de quick wins en de verdere voortgang van de projecten. Ik zal gelijktijdig de conclusies van de werkgroepen naar het beleidsplan en het systeem voor beleidsplanning presenteren. Deze beslissing zal een vertrekpunt zijn voor een realisatiegericht uitvoeringstraject waarbij anticiperend op het vast te stellen BRV een aantal gebiedsgerichte quick-wins worden gerealiseerd. Ruimte Vlaanderen blijft de werkgroepen opvolgen om te zien hoe de realisatie van lokale quick-wins vordert en om de partners op het terrein blijvend te betrekken bij de beleidsontwikkeling inzake de engagementen op Vlaams niveau, zoals een optimalisatie van het instrumentarium.

Ik zal vervolgens een uitgebreide consultatie doen, waarna ik de Vlaamse Regering een Witboek BRV en een ontwerp van decreet tot wijziging van de VCRO zal voorleggen:

- Het Witboek BRV schetst de (inhoudelijke) krachtlijnen voor het beleidsplan en bevat: een analyse van de maatschappelijke en ruimtelijke trends, een visie op de ruimtelijke organisatie in 2050 (inclusief beeld en doelstellingen), een overzicht van de voornaamste ruimtelijke transformaties die de komende decennia moeten worden gerealiseerd en een overzicht van de operationele elementen die in de eerste reeks beleidskaders zal worden opgenomen. Het Witboek geeft de krachtlijnen inzake de beleidskeuzes om enerzijds de open ruimte in het dichtbevolkte Vlaanderen maximaal te vrijwaren en anderzijds ook voldoende mogelijkheden te bieden om te wonen en te ondernemen. Het BRV bevat, zoals het regeerakkoord aangeeft, een beleidsstrategie die de ruimtelijke organisatie zal versterken. Dit betekent dat gelijktijdig en evenwichtig zal moeten worden ingezet op de ambitie om de open ruimte zoveel als mogelijk te vrijwaren en stedelijke regio's te ontwikkelen.
- De wijziging van de VCRO zal een systeem van beleidsplanning opzetten dat een grondslag biedt om voor een aantal aspecten robuuste keuzes te maken en tegelijk op andere aspecten voldoende flexibiliteit te bewaren. Daarnaast moeten het planningssysteem en het instrumentarium op feitelijke veranderingen gericht zijn. Ik zorg voor een goede overgangsregeling van het RSV naar het systeem van beleidsplanning van het BRV. Samen met de goedkeuring van het ontwerp-BRV wordt een model voor beleidsplanning door provincies, steden en gemeenten voorgelegd, waar rekening wordt gehouden met de nodige vrijheidsgraden die samengaan met de lokale plancapaciteit en –noodwendigheid. Provincies en gemeenten zullen verder kunnen werken in uitvoering van hun structuurplan of ook de overstap maken naar een beleidsplan.

Ruimte Vlaanderen zal hiervoor onder meer de conclusies naar het BRV uit de gebiedswerking analyseren en bespreekbaar maken in het Ambtelijk Forum en de Omgevingsraad. De toekomst van de ruimte beperkt zich natuurlijk niet tot deze tien gebieden. Ik sta positief tegenover iedereen die wenst mee te denken aan het toekomstig ruimtelijk beleid. Specifiek naar de lokale partners is hiervoor een bijkomende informatieronde ingericht. Overleg met en adviezen vanuit andere geledingen alsook onderzoek leveren inhoudelijke elementen op die doorwerking kunnen vinden naar het beleidsplan. Bij de ontwikkeling van het beleidsplan zullen deze insteken zorgvuldig worden behandeld.

Ik streef ernaar de Vlaamse Regering in 2016 te vragen het ontwerp-BRV en de wijziging van de VCRO goed te keuren. Ruimte Vlaanderen zal hiertoe op basis van het Witboek BRV de krachtlijnen verder uitwerken binnen de uitgetekende processtructuur. Ruimte Vlaanderen organiseert vijf beleidsatrias voor de lokale besturen om zo kennis over het beleidsplan te delen met alle gemeenten. Tegelijkertijd zullen ook de lokale besturen, GECORO's en middenveldorganisaties bijkomend bevroegd worden over het BRV.

Ik streef naar een definitieve vaststelling van het BRV en voorstellen van decretale wijziging in 2017 en zal tijdig aangeven in hoeverre en hoe de uitvoering van het RSV zal doorvloeien in de uitvoering van het BRV.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan de voorgestelde processtructuur en de aanpak van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV), zonder enig bijkomend financieel of budgettair engagement;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening, te gelasten:
  - a. de Vlaamse Regering te informeren over de uitkomsten van het relancetraject en een beslissing ter goedkeuring voor te leggen over de verdere voortgang van de projecten, zoals voorzien in punt 4;
  - b. een ontwerp Witboek BRV en een ontwerp van decreet tot wijziging van de VCRO ter goedkeuring voor te leggen aan de Vlaamse Regering, zoals voorzien in punt 4.

Joke SCHAUVLIEGE
Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw

